

FUNKCIJU AUDITA DARBA GRUPA

VALSTS IENĒMUMU DIENESTĀ UN FUNKCIONĀLI SAISTĪTĀS IESTĀDĒS

Pēteris Lībietis
Zanda Ozola
Raimonds Pāps

FAG ziņojuma projekts

- **Auditējamās jomas vispārējs apraksts**
 - **Valsts ieņēmumu dienests**
 - **Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcija**
 - **Valsts proves uzraudzības inspekcija**

Funkciju audita mērķis, uzdevumi un apjoms

Funkciju audita (FA) mērķis bija:

- izvērtēt iespējas vienkāršot auditā iesaistīto iestāžu institucionālo struktūru
- analizēt to veicamās pārvaldes funkcijas un uzdevumus, lai apzinātu iespējas samazināt valsts budžeta dotāciju un izdevumus attiecīgajās iestādēs un sniegtu priekšlikumus par konkrētu funkciju un uzdevumu nepieciešamību un iespējām tos deleģēt privātpersonām

FA uzdevums

- Izvērtēt VPUI, IAUI un VID funkcijas un uzdevumus, tostarp izvērtējot iespēju pievienot Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju un Valsts proves uzraudzības inspekciju Valsts ieņēmumu dienestam.
- Izvērtēt reorganizācijas rezultātā ietaupīto līdzekļu apjomu.
- Sagatavot informāciju par VPUI, IAUI un VID funkciju un uzdevumu veikšanas apjomu, funkciju un uzdevumu īstenošanai izmantoto resursu, tai skaitā cilvēkresursu, atbilstību labumam, ko sabiedrība gūst no konkrētās funkcijas vai uzdevuma, kā arī funkciju un uzdevumu veikšanas nepieciešamību.
- Sagatavot priekšlikumus par turpmākajām VID funkciju un uzdevumu optimizācijas iespējām.

FA apjoma ierobežojumi

- FA apjoms tika ierobežots attiecībā uz VID.
- **FA darba grupa** veica VID darbības jomu un funkciju analīzi tādā apjomā, kāds nepieciešams secinājumu izdarīšanai par VPUI un IAUI iespējamo integrāciju VID.

Ziņojuma galvenie ieteikumi

- integrēt Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju (IAUI) Valsts ieņēmumu dienestā (VID) ~ LVL 40 000
- pārveidot Valsts proves uzraudzības inspekciju (VPUI) par valsts kapitālsabiedrību ~ LVL 205 000

1.	Politikas plānošanas un tiesiskā regulējuma izstrādi nodot FM	Precizēt Finanšu ministrijas nolikumu	1.06.	FM
2.	Likvidēt IAUI Padomi	Grozījumi likumā un MK noteikumos	1.10.	FM
3.	Funkcijas, kas saistās ar IAUI grāmatvedību, lietvedību, materiāltehniskās bāzes uzturēšanu un personāla vadību integrēt VID administratīvajā aparātā	VID reglaments	1.01.	VID
4.	Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekciju integrēt VID, sākumā kā patstāvīgu struktūrvienību	MK rīkojums par IAUI reorganizāciju	15.06.	FM
5.	Samazināt kazino inkasācijas uzraudzības apjomu par 50 %	Grozījumi likumā un IAUI reglamentā	1.07.	IAUI
6.	Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas kontroles funkcijas no IAUI un VPUI nodot VID	Izmaiņas likumos	1.10.	FM
7.	VPUI reorganizēt (pārveidot) par valsts kapitālsabiedrību	MK rīkojums par VPUI reorganizāciju	15.06.	FM
8.	Dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu saimnieciskās darbības vietu pārbaudes kā funkciju iekļaut VID	Grozījumi likumos, MK noteikumos un VID nolikumā	1.01.	VID
9.	Valsts apbalvojumu izgatavošanas organizēšanu un kontroli nodot Valsts prezidenta kancelejai	Grozījumi likumā	...	FM

MK rīkojuma projekts

Par funkciju audita Valsts ieņēmumu dienestā un funkcionāli saistītās iestādēs ieteikumu ieviešanu

- 1. FM precizēt Finanšu ministrijas nolikumu, paredzot tajā iekļaut politikas veidošanas funkcijas arī izložu un azartspēļu uzraudzības un valsts probes uzraudzības jomā (1.06.09.)**
- 2. FM izstrādāt MK rīkojuma projektu par Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas reorganizāciju (15.06.09) nosakot, ka:**
 - Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas pamatfunkcijas starpinstitūciju darbības koordinācijas un sektora uzraudzības jomā, kā arī noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā pārņem Valsts ieņēmumu dienests;
 - tiek likvidēta Izložu un azartspēļu inspekcijas Padome.
- 3. FM izstrādāt MK rīkojuma projektu par Valsts probes uzraudzības inspekcijas reorganizāciju (15.06.09) :**
 - paredzot valsts kapitālsabiedrības izveidi ar ... funkcijām:
 - nosakot, ka Valsts probes uzraudzības inspekcijas pamatfunkcijas sektora saimnieciskās darbības vietu pārbaudes jomā pārņem Valsts ieņēmumu dienests;
 - nosakot, ka Valsts probes uzraudzības inspekcijas funkcijas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā pārņem Valsts ieņēmumu dienests;
 - paredzot, ka pēc valsts kapitālsabiedrības izveides valsts apbalvojumu izgatavošanas organizēšanu un kontroli pārņem Valsts prezidenta kanceleja.

Par Valsts ieņēmumu dienestam neraksturīgām funkcijām, no kuru veikšanas būtu pamats atteikties

- FAG VID iesniedza sarakstu ar 13 priekšlikumiem, no tiem
 - 1 saistīts ar VID iekšējā procesa uzlabošanu
 - 1 saistīts ar pienākumu pārdali starp FM iestādēm (VID un Valsts kasi)
 - 1 saistīts ar pienākumu pārdali starp VID un ZM LAD (Akcīzes nodokļa atmaksas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem administrēšana)
 - 2 saistīti ar IeM iestādēm (Robežsardzi un materiālajām rezervēm)
 - 8 ar administratīvo procedūru, t.sk. kontroļu un dažādu izziņu un reģistrāciju samazināšanu
- FAG priekšlikums – ar FAK protokolu uzdot FM izvērtēt iesniegtos priekšlikumus un sadarbībā ar nozaru ministrijām, ja nepieciešams, nodot tās attiecīgajam resoram

IESAISTĪTO PUŠU IEBILDUMI,
KAS **NAV** ŅEMTI VĒRĀ

- **VID, IAUI, LDDK:** VPUI un IAUI darbības regulējošo normatīvo aktu grozījumu veikšana saskaņā ar tehnisko noteikumu saskaņošanas kārtību aizņem 12 līdz 16 mēnešus
- **VPUI:** pašreizējo VPUI kontroles funkciju veikšanu iespējams atstāt jaunās kapitālsabiedrības kompetencē
- **IAUI:** ziņojumā nav izvērtējuma par to, vai esošā kārtība ir atbilstoša vai nē, vai iestādes darbība ir efektīva vai nē, rezultātīvo rādītāju analīze, nozares viedoklis, nozares ekspertu atzinumi. Ziņojumā nav nekas teikts, kāds ir bijis konsultāciju rezultāts un ekspertu viedoklis

- **IAUI:** VID neveic tirgus dalībnieku uzraudzību un kontroli par pakalpojumu un preču kvalitāti, VID uzdevums/ mērķis nav patērētāja interešu un tiesību aizsardzība. IAUI funkciju nodošana VID ir pretrunā ar VID vēlmi atteikties no neraksturīgu funkciju veikšanas
- **IAUI:** attiecībā uz IAUI jāpieņem 2.ieteikums (samazināt finansējumu un funkciju izpildes intensitāti)
- **IAUI:** VPUI īstenotās uzraudzības un kontroles funkcijas nodot IAUI
- **IAUI:** atteikties no budžeta dotācijas, finansēt inspekcijas darbību no nozares uzņēmumu iezīmētiem maksājumiem

- IAUI, LSBA, LDDK: finansiālais ieguvums nav samērīgs ar reorganizācijas rezultātā radītājiem izdevumiem:
 - izdevumi iestādes pievienošanai (iestādes nosaukuma, rekvizītu, vizītkaršu maiņai, sabiedrības informēšanai, datu bāžu integrācijai)
 - darbinieku resursu un laika patēriņš normatīvo aktu grozījumu sagatavošanai un virzīšanai
 - VID ietvaros pieaug administratīvais slogs uzņēmējiem, kas ietekmēs dokumenta izskatīšanas un atbildes sagatavošanas ilgumu. Turpretī IAUI līdzšinējā darbība ir bijusi efektīva un caurskatāma
 - līdzvērtīgu ietaupījumu var iegūt, samazinot kazino inkasācijas uzraudzību, paredzot, ka mazās izlozes (līdz 500 LVL) nav jāsaskaņo, nododot grāmatvedību un personāla vadību FM, apvienojot nodaļas un precizējot funkcijas un pienākumus, samazinot nodaļu vadītāju un darbinieku skaitu

- LSBA, LDDK: grupa nav ņēmusi vērā un analizējusi ES dalībvalstu pieredzi azartspēļu uzraudzības jomā. Lielākajā daļā no ES dalībvalstīm azartspēļu un loteriju uzraudzību veic autonomas valsts institūcijas
- LSBA, LDDK: nav ņemti vērā un analizēti VID un FM iebildumi, saistīti ar iespējamo IAUI reorganizāciju un tās integrēšanu VID vai FM